Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis. ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue] docto eos digne legenti. predicanti. aut ...

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

I. Sermo VII

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Visual Library

catholica. ca. Firmiter. Sexto in fide reqͥrit̃ ſtabilitas. vt vicȝ hõ facile nõ relinquat fidẽ ſuã. Thobie. ij. Vitam illam expectamus quã de⁹ daturus eſt his. q̃ fidem ſuaȝ nũq̃ȝ mutant ab eo. Unde valde rephenſibiles ſunt q̃ videntes aliquẽ hereticũ magne abſtinentie vel hũilitatꝭ exterioris. credunt, ꝓpter h̄ q̄ ſit ſane fidei. ⁊ relinquũt fidem ſuã in qua longo tp̄e vixerũt ⁊ parentes ſui mortui ſunt. Contra tales dr̄ Eccĩ xix. Qui cito credit leuis eſt corde. Nos ergo fr̃es kmĩ ſtudeam⁹ vt fidem ſanã habeamus ⁊ habitã cuſtodiam⁹. vt tandem oculo ad oculum quod credim⁹ videre mereamur dominũ noſtrũ ihesum xp̄m. Quõ nobis. ⁊c̃.

¶ De natiuitate Chriſti. I.

Sermo. VII

Peperit filium ſuũ pmogenitũ Luce. ij. In ꝟbis iſtis tria deſcribuntur. Primo modus dei in mũdo apparentis ⁊ in mundũ veniẽtis. q̃ virgo eũ mũdo oñdit. cũ dr̄. Peperit. Secũdo deſcribitur perſone dignitas ex virgine naſcentis. cum dr̄. filiũ ſuũ. Tertio ſubiungit̃ virginis pariẽtis integritas. q̃a primogenitum. ¶ A ¶

¶ De primo ſcȝ de modo apparẽtis xp̄i huic mundo tangit̃ cũ dr̄ Peperit. tria ſunt videnda h̄. Primo q̃re nõ p aliũ modũ q̃ȝ p iſtũ de⁹ voluit mũdo apparere. ſcȝ p partum virginis Scd̄o q̃re nõ aliter q̃ȝ p partũ ꝟgis. Tertio q̃lis iſte fuit partus. aut q̃uo poſſibilis. De pmo q̃re nõ p aliũ modũ deus voluit huic mũdo apparere. Eſt ſciendũ q̄ licȝ aliter deus potuiſſet hoiem reparare. nullus tamen modus fuit ita congru⁹ ſic̃ modus incarnationis q̃ erat ꝯueniens reparatiõi et repabili ⁊ repatori. Nam ſicut de⁹ oĩa fecerat potenter ſapienter ⁊ benigniter. ita debuit repare potẽtia ſapiã ⁊ benignitate. Potentia ẽ apparuit in ꝯiũctiõe ſumme diſtantiũ in vnã pſonã. ſapiã in ꝯiũctiõe pmi ſcȝ ꝟbi dei. ⁊ vltimi ſcȝ hũane nat̃e beniuolẽtia. in ꝯiũctiõe ſcȝ ſerui ⁊ dñi. Et ita fuit ꝯgruũ ⁊ ꝯueniẽs deũ incarnari q̃ntũ ad reparatõem. Scd̄o q̃ntũ ad reparatorẽ fuit ꝯueniẽs. q̄ȝ cũ ex pctõ pmi hois hõ cecidiſſet a potẽtia ſapiã ⁊ beniuolẽtia. in infirmitatẽ ignorantiã ⁊ malignitatẽ, fact⁹ fuit carnalis aĩalis ⁊ ſenſualis. ⁊ ſic inept⁹ ad ꝟitatem cognoſcendã. ꝟtutẽ imitandã. bonitatem diligendã. decuit vt h̄ fieret p deũ. in q̃ hec tria pfecte ſunt. potentia ſapiã ⁊ bonitas. Tertio q̃ ad reparabile ꝯgruũ fuit. q̃a hõ nõ pfecte potuit reparari niſi recupaſſȝ mentis innocentiã ⁊ ſuã excellentiã qua ſoli deo ſuberat. hoc autẽ nõ potuit fieri niſi p deũ q̃ cũ ſit excellentiſſim⁹. ſua humilitate potuit h̄ facere. ⁊ nõ aliter. quia hũilitas cuiuſcũq̃ȝ hoĩs nõ fuit ad h̄ ſufficiẽs vt cõpenſaret̃ ſupbie pmi pentis. p quaȝ pdidit excellentiã. Et ideo quantũ ad reparabile ſcȝ ad hoĩeȝ ꝯueniens fuit deũ incarnari. ⁊ per ꝯſequens per partũ venire in mundum. Nam ſi aliter recuperaſſet magis p violentiam q̃ȝ iuſticiam videretur feciſſe.

¶ De ſecũdo quare nõ aliter q̃ȝ p partum ꝟginis. Rñdeo q̄ h̄ ꝓpter pfectiõeȝ vniuerſi. Nam triplex fuit generatio i mũdo. Prima ſine pr̃e ⁊ matre. vt Ade. Scd̄a de pr̃e ſine matre. vt Eue. Tertia de pr̃e et matre. vt nr̃a. Quarta aũt nondũ fuit. ſcȝ ex mr̃e ſine pr̃e. Et ideo ne q̃s putaſſet deũ iſtã vltimã facere nõ poſſe ad oſtendendum op⁹ ſue potentie voluit xp̄m incarnari de ꝟgie. vt eſſȝ genit⁹ ex mr̃e ſine pr̃e in terris. Un̄ ad Gal̄. iiij. Miſit deus filiũ ſuũ natũ ex muliere. ſcȝ ſola. Et iſta eſt illa q̃rta generatio Abrahe pmiſſa. p quã erat ad gratiam redeundũ. Geñ. xv. De tertio q̃uo ille partus fuit poſſibilis. Rñdeo q̄ valde poſſibilis. Nam et ſi de⁹ potuiſſet de lapidib⁹ ſuſcitare filios Abrahe Luc̃. iij. multo mag̃ potuit pducere hominem de homine ſolo Scd̄o nõ ſolũ fuit poſſibile deo ſȝ etiã cõueniẽs. Sic̃ em̃ Eua creata fuit de viro ſine femina. ita fili⁹ dei debuit creari de femina ſine viro. Itẽ poſſibile fuit h̄ facere deo q̃d ꝯceſſit nat̃e. Nã ſilia videm⁹ i nat̃alib⁹. Sol eĩ intrat p vitꝝ. ignicul⁹ p criſtallum. flos p herbã. ꝟbũ p aurẽ. cogitatio p cor. intuit⁹ p oculũ. ignis p rubũ Exo. iij. Ad maiorẽ ꝯfuſionẽ iudeoꝝ inq̃rẽdũ ẽ q̃uo virga aaron arida floruit. Nũe. xvij. Aut vellus gedeonis maduit Iudic̃. vij. Aut p portã clauſã ezechiel pnceps trãſijt. Ezech. xliiij. Aut q̃uo muſtela ore cõcipit et aure parit. Vultur ⁊ apis ꝟmis ſine cõmixtõe maſculi generat̃. Si ẽ creaturis h̄ de⁹ ꝯceſſit. multo mag̃ filio ſuo h̄ tribuit. Unde canim⁹. Talis decet part⁹ deũ. ¶ B ¶

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De natiuitate chriſti

Dixi ſecundo quõ in verbis premiſſis de
ſcribit pſone ex vgīe naſcētis dignitas. quia
filiū ſuū. ymo etiā filiū dei. Sic em̄ dictuz
eſt vgini p angelū. Qd em̄ naſcet ex te ſcm̄
vocabit fili⁹ dei. Conuenit aūt mag̃ filio dei
incarnari q̄z pr̄i vel ſpūiſctō. Primo. qr ma
gis ↄuenit filiū ſupplicari pr̄i q̄z aliā pſonā
Scdo. qr pmi pentes ī filiū peccauert. ei⁹
ſapientiā ↄcupiſcēdo. Tertio. qr fili⁹ dei eſt
medians int̄ prēm et ſpm̄ſanctū. idō debuit
eē mediator nr̄. Nullū ei decet mag̃ reduce
re hoiez ad ↄformitatē dei pr̄is q̄z illū qui
eſt vgis fili⁹. Et idō nullum magis decuit.
Quarto. quia ↄueniēti⁹ mittit q eſt ab alio
q̄z q a nullo. Et ideo pr̄ nō eſt miſſus. ſpūs
aūt ſanct⁹ nō debuit mitti. qr ↄueniētius eſt
vt fili⁹ dei eſſet fili⁹ in celo ⁊ in terra. ne de⁹
putaret hr̄e duos filios. Quinto vt oſten/
deret de⁹ pr̄ q nihil eſſet ita carū qd nollet
dare nobis. ex quo vnigenitum dedit no/
bis. Unde Joh. iij. Sic deus dilexit mū/
dū vt filiū ſuū vnigenitū daret. Sexto. vt
digna fieret ⁊ ſupeffluēs recōpēſatio deo.
nō ſolum equalis pctō ſʒ etiā maior in infi
nitū. Septimo. vt accēderet hūanū deſi/
deriū ad ſe diligendū. Etem̄ fili⁹ dei ex ma
gna charitate incarnat⁹ eſt ad h vt accēde/
ret corda nr̄a. Juxta illō Jgnē veni mitte/
re in terrā. Et qr de⁹ pr̄ totā dilectōz poſu
it in filio. idō vt oſtendat hō inexcuſabil' a di
lectōe dei. ecce de⁹ miſit eū portātē ignē q̄ſi
infinitū q ſufficiēs eſt accēdere totū mūdū.
Sic aūt fuit xp̄s ver⁹ filius dei. ita ⁊ fili⁹ vir
ginis. Et idō dicit h. Emitte filiū ſuū. i. ex
ipa Maria genitū. nō ſolū localit̄ vt Arri
us finxit. Vn̄ i ſymbolo. Nat⁹ ex Maria v
gine. i. ex materia vgis ſoli⁹. Ex q pʒ. qr to/
tā materiā p corpe ſcʒ xp̄i formādo miſtra
uit. qd nō faciūt alie mulieres. Vn̄ ipſe pt
filio ſuo impare. cū ab ea habeat om̄ia ſm̄
carnē. Sʒ di. cū dicim⁹ q xp̄s eſt ↄcept⁹
de ſpūſctō. quõ eſt q de ſola vgīe. Math. j.
Jnuēta eſt ī vtero hn̄s d ſpūſctō. Et Lu. j.
Spūſſctūs ſupueniet ī te. Rn̄ſio. ver ē. nō
m̄ de ſuba ſpūſſcti. ſʒ bene opatiōe ſpūſſan
cti formatū eſt corp⁹ xp̄i. Quia ſpūſctō ope
rāte diuiſa ē q̄dā porcio carnis puriſſima
in vgīe ab alia carne p⁹ ↄceptōz xp̄i. Et ita
ibi notat de ſpūſctō cām efficiētē nō mate/
rialē. Hoc aūt idō attribuit ſpūſctō ſpēalit̄.
licʒ etiā tota trinitas opata ſit ad ↄceptōez
xp̄i. qr charitas q attribuit ſpūiſancto fe/
cit deum incarnari. Unde ſpūſſanctus nō
poteſt dici pater xp̄i.

Dixi tertio q in v. p. deſcribit
vgis parientis inte/
gritas. cū dr̄ Primogenitū. Pro q ſciēduz
q fuert qdā hetici q dicebāt Mariā alios
filios habuiſſe poſt xp̄m. idō qr h dr̄ pmo/
genitū. Ad h rn̄det q xp̄s dr̄ pmogenitus
p abnegatōez poris ⁊ poſterioris fil'. Non
g dixit pmogenitū q poſt eū fuiſſent alij. ſʒ
qr voluit marie pbere teſtimoniū vgini de
tpe ante ptū. De q mag̃ potuerat dubitari
Vn̄ dr̄ pmogenit⁹ ante quē null⁹ ⁊ p⁹ quem
nullus. Vel pmogenit⁹ qr a pr̄e genit⁹ ab
eterno Jſa. liij. Generatōem ei⁹ qs enarra/
bit. Vel qr ipe fuit pm⁹ ſine pctō. j. Petri. ij
Qui pctm̄ nō fecit. Vel qr nouo mō genit⁹
Hiere. xxxj. Nouū creauit dn̄s ſup terram
femia circūdabit viꝝ. Eſt aūt ſciendū q ī na
tiuitate iſti⁹ pmogeniti m̄lta mira ⁊ inaudi
ta facta ſūt. ⁊ ideo dr̄ pmogenit⁹. q̄ nō hn̄s
ſecundū in talib⁹. Primo. qr vgo ↄcepit eū
pfecte corpe ⁊ aīa. Scdo. qr mr̄ ⁊ vgo fuit.
Tertio. qr deū ⁊ hoiez genuit. Quarto. qr
ſine dolore genuit. Apparuerūt aūt tūc alia
in celo ⁊ in terra q̄lia nūq̄z fuerunt. Primo
in celo. qr apparuert angeli in magna luce
⁊ in multitudīe maxia Luc. ij. Subito fa/
cta ē m̄ltitudo militie celeſtis. Et h fuit ī ſig/
nū ptātis xp̄i nati. q hēbat miſtros angelos
Luc. xxij. Poſſum rogare prēm ⁊ exhibe/
bit mihi pl⁹ q̄z duodeci legiōes angeloꝝ. Et
etiā ī ſignū q xp̄s venit illumiare mundū
vel tenebras mūdi. Scdo ī aere apparuert
tres ſoles qui tunc paulatim in vnum con
uenerunt. Jbi etiam apparuit quaſi circu/
lus aureus circa ſolem. Ad deſignandum
q in Chriſto conuenerunt caro et deitas.
Tertio apparuit Octauiano imparatori pul
cra domina cū puero. in ſignum q imperi
um romanoꝝ debuit ceſſare ⁊ dari chriſto.
Quarto. qr templū pacis rome corruit. de
quo fuit pphetatū p quandā deam q ſtaret
quſq̄z vgo pareret. in ſignuz deſtructionis
ydolatrie. Quito q oēs ſodomite eadē no
cte mortui ſūt. ī ſignū puritatis natiuitatis
xp̄i. Sexta. qr rome fuit taberna in q mi/
lites emeriti reficiebant. de qua fluxit fons
olei in tyberim. in ſignum pietatis et miſe/
ricordie. que debuit omnibus copioſe flue
re. ⁊c.